

Kendelse

afsagt den 13. november 2023

Sag nr. 2023-07958

[Klager]

mod

Politiken

[Klager] har klaget til Pressenævnet over lederne ”USA’s ansvar”, ”Tolerance i en krigstid” og ”Når røgen lægger sig”, bragt henholdsvis den 19., 20. og 30. oktober 2023, kronikken ”Israels levende hegn om Gaza betalte prisen i blod”, bragt den 30. oktober 2023, samt lederen ”Jødehad i en krigstid”, bragt den 9. november 2023, i den trykte udgave af Politiken, idet [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat.

Sagsfremstilling

De påklagede ledere og den påklagede kronik indeholder omtale af konflikten mellem Israel og Palæstina, herunder blandt andet omtale af en bombning af et hospital i Gaza og oprettelse af en palæstinensisk stat som en eventuel løsning på konflikten og antisemitisme.

Pressenævnet har modtaget kopi af den korrespondance, som [Klager] har haft med Politiken i perioden fra den 19. oktober til den 10. november 2023 om sine indsigelser mod Politikens omtale i de påklagede ledere og den påklagede kronik.

[Klager] har oplyst, at han er jøde og medlem af Mosaisk Trossamfund, hvilket efter hans opfattelse giver ham en konkret, retlig interesse i forhold til Israel, og hvordan Israel-Gaza-krigen omtales i medierne og konkret af Politiken. Han har i den forbindelse henvist til statsminister Mette Frederikssens tillids- og støtteerklæring, som hun fremsatte i Synagogen i Krystalgade søndag den 15. oktober 2023 efter Hamas’ terrorangreb.

[Klager] har anført, at Politiken og redaktør [Redaktøren] anlægger en uetisk mediedækning af Israel-Gaza-krigen og dermed vildleder læserne.

I relation til omtalen af en bombning af et hospital i Gaza i lederne ”USA’s ansvar” og ”Tolerance i en krigstid” har [Klager] til støtte for klagen blandt andet anført, at det er beskæmmende, at Hamas’ løgn om, at 500 personer er blevet dræbt af Israels bombning, er

det narrativ, som Politiken anlægger i sin dækning af konflikten mellem Israel og Palæstina. Han mener, at Politiken objektivt har en negativ bias imod Israel, når en udokumenteret påstand om Israels mulige krigsforbrydelser straks publiceres af Politiken i en lederspalte på avisens side 1. Politiken medvirker aktivt til en polarisering af debatten om Israel-Gaza-krigen og skader dermed jødernes tilværelse i Danmark.

[Klager] har endvidere anført, at der er troværdige internationale oplysninger, der beviser, at Islamisk Jihad har ansvaret for den omtalte bombning af hospitalet i Gaza og ikke Israel, og at disse oplysninger stammer fra Israel, internationale medier og præsident Joe Biden. Han har i den forbindelse blandt andet henvist til flere internationale artikler samt til artiklen ”Efter massiv kritik af mediers dækning af Gazakrig: Fejlen sker, når de prioriterer social retfærdighed over sandhed” bragt den 24. oktober 2023 på kristeligt-dagblad.dk.

I relation til lederen ”Når rogen lægger sig” har [Klager] anført, at følgende sætning ”Der er behov for at finde en langsigtet løsning, som både garanterer Israels sikkerhed og giver håb og livskvalitet i Gaza. Ideelt set via en palæstinensisk stat, den, som burde være blevet en realitet for længe siden. At få israelerne og palæstinenserne til at blive enige om en sådan vil kræve et massivt pres fra både Vesten og den arabiske verden” giver læseren en vildledende læseoplevelse. Han har hertil blandt andet henvist til, at det er et kendt politisk faktum, at Hamas ikke har en politisk målsætning eller ambitioner om en to-stats-løsning, og at Hamas siden valget i 2006 ikke har ændret politisk doktrin i forhold til Israel. Dette har Politiken kendskab til eller burde have kendskab til.

I forhold til kronikken ”Israels levende hegn om Gaza betalte prisen i blod” har [Klager] anført, at Politiken burde have oplyst om skribenten [Skribenten]s anti-zionistiske og kritiske holdninger om Israel samt hans indlæg ”The vertical apartheid” bragt den 17. juli 2017 på opendemocracy.net og dermed hans aktivistiske apartheid-holdning imod Israel. [Klager] mener, at Politiken ved at fortie og udelade disse oplysninger har et ansvar for uetisk presseadfærd og vildledning af læseren.

[Klager] har i relation til lederen ”Jødehad i en krigstid” blandt andet anført, at følgende sætning ”Det burde ikke være nødvendigt at sige, men uanset hvad man måtte mene om Israels krigsførelse i Gaza, har danske jøder – og jøder rundt om i verden – ikke på nogen måde ansvar for eller lod og del i Israels gerninger” er urigtig formuleret og objektivt set vildledende og selvmodsigende i flere praktiske sammenhænge og interpersonelt for alle med jødisk baggrund, navn eller slægt samt alle med zionistisk loyalitet for og med Israel. Han har i den forbindelse endvidere anført, at alle jøder som følge af deres identitet som jøde, medlem af Mosaik Trossamfund og/eller erklæret zionist har et stort etisk, emotionelt og værdibaseret ”ansvar, lod og del” i, hvordan krigen dækkes af medierne og i den offentlige diskurs, samt at et ikke-ansvar både kulturelt, juridisk, politisk og holdningsmæssigt er en psykologisk umulighed.

Pressenævnets formand, Jens Kruse Mikkelsen, udtaler:
Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det følger af medieansvarslovens § 34, at "massemediernes indhold og handlemåde" skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist eller skribent, som er part i Pressenævnets sag, ligesom det er redaktøren, der eventuelt pålægges at offentliggøre en kendelse fra Pressenævnet efter medieansvarslovens § 49.

Retlig interesse

Klagen angår fire ledere og en kronik med omtale af konflikten mellem Israel og Palæstina.

Det er som udgangspunkt en betingelse for at klage til Pressenævnet, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer, at man som person, virksomhed, organisation eller lignende skal være omtalt, afbildet eller på anden måde identificeret i mediet. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have interesse i det emne, der er behandlet.

[Klager] er ikke selv omtalt eller afbildet i artiklerne. Selv om [Klager] er jøde og medlem af Mosaisk Trossamfund, har han ikke en sådan direkte og individuel retlig interesse, at der er grundlag for at behandle klagen i forhold til ham.

Klagen afvises herefter, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2.